

alakjává lett. A tárgyban magában tehát nincs eredetiség, de a földolgozás egészen a herczeg műve, és ebben ügyessége és humora a legjobb színben tűnnek föl. Vincentio merész hazugságai jó részben Bebelius *facetiáiból* s Kirchhof *Wendunmuth* cz. gyűjteményéből valók; egy részök átment később Münchhausen kalandjaiba is.

H. Julius leggyengébb műve az iszonyú véres *Tragoedia von einem ungerathenen Sohn*, melyben még a Titus Andronikus borzasztóságain is sikerült túltennie. Severus herczeg fiatalabbik fia, Nero, vágyódik a trón után; azért meggyilkolja atyját, anyját, bátyját, sógorneját, unokaöccsét, sőt saját fiát. kinek szívét megeszi, mert úgy védve hiszi magát minden baj ellen. Végre azonban feltámad lelkiismerete, a meggyilkoltak szellemei megjelennek, és az ördögök elviszik őt. A darabban előforduló 18 szereplő közül kilenczet meggyilkolnak, ketten megölik egymást, egy megmérgezi magát, egy kivágja a nyelvét, egyet az ördög visz el. Csak négy marad életben, de ezek közül három meg sem halhat, mert ördögök. A darab vérességét még fokozza az a feltűnő körülmény, hogy a bohóc nem szerepel benne. A tragédia különben, melyen az angol komédiások befolyása legkírívóbban észlelhető, nemcsak Titus Andronikusra, hanem Shakespeare III. Rikhárdjára is emlékeztet, mit Tittmann nem vett észre vagy nem tartott érdemesnek felemlíteni.

A braunschweigi herczeg nem nagy költői tehetség. Okos, érelyes, művelt férfiú, ki a színpadról is helyes nézeteket, igaz erkölcsöket, a jog tiszteletét terjeszteni és ébreszteni törekedett. A német dráma történeti fejlődésében mégis kiváló állást foglal el: az új drámai iskolát, mely az angol színház befolyása alatt keletkezett, Ayrer mellett főleg Heinrich Julius képviseli, kinek munkássága még a következő századra is nagy hatással volt.

HEINRICH GUSZTÁV.

Euenusból.

(2. Bergk.)

Bacchusnál a «se sok se kevés» mértéke a legjobb.

Máskép elbúsít, vagy fene mérget okoz.

Három nympha meg ő negyediknek, ez annak a rendje.

Így ő legkellőbb, a mikor ágyba megyünk.

Ámde mihelyt sok a gőz, a szerelmet azonnal elűzi,

S mint a halál oly mély álomözönbe merít.

Ford. P. T. E.